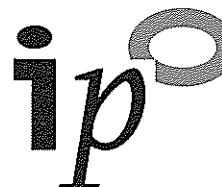

Aan:

- de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal;
- de leden van de Vaste commissie voor Jeugd en Gezin; en
- de leden van de Vaste commissie Volksgezondheid Welzijn en Sport

Postbus 20018
2500 EA, DEN HAAG

Interprovinciaal Overleg

uw brief van

uw kenmerk

ons kenmerk
M/000424/2008

datum
9 oktober 2008

onderwerp
Compensatie jeugdzorg voor gevolgen bezuiniging AWBZ

Geachte mevrouw, geachte heer,

Het Interprovinciaal Overleg vraagt opnieuw uw aandacht voor de gevolgen voor de jeugdzorg van de voorgenomen bezuiniging op de AWBZ met 800 miljoen euro. Als de bezuinigingen in de AWBZ per januari 2009 worden ingevoerd, verwacht het IPO dat kwetsbare kinderen zoals zwerfjongeren, verslaafde jongeren en kinderen met een autistische stoornis of licht verstandelijke handicap in de knel komen. Door het schrappen van de grondslag psychosociaal en het beperken van de begeleiding in de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) zullen jongeren en hun ouders een beroep doen op zorg van gemeentelijke welzijnsvoorzieningen, op speciaal onderwijs en op provinciale jeugdzorgvoorzieningen. Het is echter zeer de vraag of gemeentelijke voorzieningen, het (speciaal) onderwijs en de jeugdzorg in staat zijn die extra vraag naar zorg op te vangen.

Allereerst is nog niet duidelijk hoe deze voorzieningen worden gecompenseerd voor de extra vraag. Daarnaast is niet duidelijk of en hoe gemeenten hun ondersteunings- en participatietaken voldoende waarmaken. Als gemeenten en onderwijs dat niet tijdig of in onvoldoende mate doen, verergere de problemen bij deze jongeren en zullen zij een extra beroep doen op de geïndiceerde jeugdzorg.

In onze brief van 26 juni 2008 (kenmerk M/000373/2008) wezen wij u al op dit risico en op de noodzaak van compensatie van de jeugdzorg voor deze afwentelingseffecten. Onze zorg is niet weggenomen door de brief die staatssecretaris Bussemaker u op 16 september 2008 stuurde over de toekomst van de AWBZ. Het onderzoek dat het ministerie heeft ingesteld naar de mogelijke af-

Inlichtingen bij : drs. Ivonne Keuzenkamp
Doorkiesnummer : (070) 888 12 29
Bijlagen : geen

wentelingseffecten brengt de gevolgen voor de jeugd en de effecten op de jeugdzorg namelijk niet in beeld.

Tijdens het AO van 3 juli 2008 over de bezuinigingsvoorstellen op de AWBZ heeft u moties ingediend. In motie nr 24 (Wolbert cs) heeft u inzicht gevraagd in de afwentelingseffecten op andere sectoren, waaronder jeugdzorg. Staatssecretaris Bussemaker heeft toegezegd hiernaar onderzoek te doen. Het IPO heeft het ministerie voor Jeugd en Gezin gevraagd bij dit onderzoek betrokken te worden. Dit is niet gebeurd. Ook zouden wij vóór 11 september 2008 over de resultaten worden geïnformeerd. Ook dit is niet gebeurd.

In de al genoemde brief van 16 september 2008 informeerde staatssecretaris Bussemaker u over de voorgestelde beperking van de criteria voor een beroep op de AWBZ met een overgangsregeling voor 2009 voor bestaande indicaties. Vanaf 1 januari 2009 wordt begeleiding in het kader van de AWBZ beperkt tot het bieden van ondersteunende en activerende activiteiten door een instelling, niet zijnde persoonlijke verzorging, uitsluitend gericht op het bevorderen van de zelfredzaamheid van de verzekerde met ernstig regieverlies of met een ernstige, invaliderende aandoening of beperking.

De groep jeugdigen met psychiatrische problematiek is in het onderzoek helemaal buiten beschouwing gelaten.

Cliënten worden voor ondersteuning bij lichte problemen verwezen naar hun eigen netwerk. Voor participatieproblemen worden ouders verwezen naar de gemeenten. Gemeenten hebben immers in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning een functie bij het bieden van ondersteuning bij opgroeien en opvoeden en bij participatie voor mensen met een beperking.

Gemeenten zijn echter vrij in de mate waarin de zij invulling willen geven aan deze functies. Ook de Centra voor Jeugd en Gezin zijn nog in ontwikkeling. Tot nu toe konden gemeenten bij het bieden van opvang aan zwerfjongeren en verslaafde jongeren een beroep doen op de AWBZ. Naarmate gemeenten deze taken minder goed invullen, blijven deze kinderen verstoken van de juiste hulp, verergeren hun problemen en zullen ze een beroep doen op de (duurdere) jeugdzorg.

Een derde element in de brief van 16 september 2008 is het bedrag dat beschikbaar wordt gesteld ter compensatie: in 2009 gaat het om 50 miljoen euro, in 2010 om 150 miljoen euro structureel. Inmiddels is ons bekend dat het kabinet pas bij de Voorjaarsnota in 2009 wil besluiten over financiële compensatie. De wijzigingen van de AWBZ gaan al met ingang van 2009 in. Het moment van de Voorjaarsnota is dus te laat. In het Bestuurlijk Overleg financiële verhoudingen van 11 september 2008 heeft minister Bos aan de gemeentes en provincies gevraagd om in deze periode voor te financieren. Er ontstaan al in 2009 frictieproblemen in de benodigde capaciteit in andere sectoren. Daarnaast gaat het om hoeveel risico de provincies hierbij lopen:

1. onduidelijk is of het bedrag van 50 of 150 miljoen euro voldoende is voor de compensatie van gemeenten en provincies; en
2. wat gebeurt er als de provincies in de ogen van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) te ruimhartig zijn geweest en de voorfinanciering niet volledig vergoed krijgen.

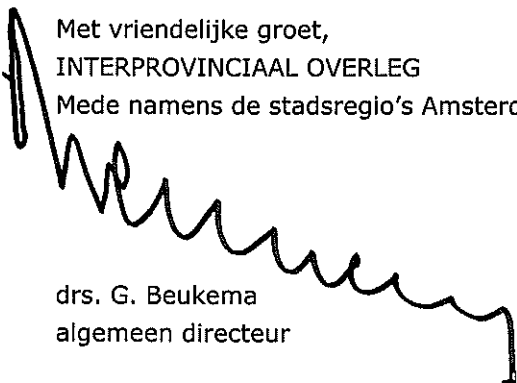
Begin september 2008 heeft het IPO met minister Rouvoet afspraken gemaakt over toekenning van extra middelen voor de jeugdzorg, inzet van autonome middelen van de provincies en hiervoor te leveren extra productieafspraken op basis van de te verwachten groei in het zorgaanbod van 7,8 procent in 2008 en 8,4 procent in 2009. Alleen als de groei in werkelijkheid binnen deze percentages blijft, kunnen de wachtlijsten in de jeugdzorg langer dan negen weken eind 2009 worden weggewerkt.

Bij deze deal is uitdrukkelijk geen rekening gehouden met extra groei van de jeugdzorg veroorzaakt door de bezuiniging op de AWBZ. Ook is nog geen rekening gehouden met de verwachte groei van de jeugdzorg door de beleidsintensivering van de voorgestelde aanpak van 12-minners. De te verwachten afwentelingseffecten op de jeugdzorg kunnen niet betaald worden uit de recente deal over extra geld voor jeugdzorg in 2008 en 2009 op grond van de huidige afspraken met het rijk.

Concluderend, de provincies en grootstedelijke regio's kunnen geen verantwoordelijkheid nemen voor de financiële gevolgen van de bezuiniging op de AWBZ voor de jeugdzorg voordat de compensatie hiervan duidelijk is afgesproken. Wij verzoeken u er bij de aanstaande behandeling van de begroting van het ministerie voor Jeugd en Gezin en van VWS voor te zorgen dat de effecten van de bezuiniging van de AWBZ voor de groei van de jeugdzorg voldoende en op tijd worden gecompenseerd.

Een afschrift van deze brief sturen wij ter kennisneming naar de minister voor Jeugd en Gezin, de heer Rouvoet en aan de staatssecretaris van VWS mevrouw Bussemaker.

Met vriendelijke groet,
INTERPROVINCIAAL OVERLEG
Mede namens de stadsregio's Amsterdam, Rotterdam en Haaglanden,

drs. G. Beukema
algemeen directeur